

OPŠTI USLOVI ZA OSIGURANJE IMOVINE

Na osnovu člana 11.3.2. Statuta „Wiener Städtische osiguranje“ a.d.o. Beograd broj 26/12 od 06.06.2012. godine, a nakon razmotrenog Mišljenja ovlašćenog aktuara na akte poslovne politike, Izvršni odbor „Wiener Städtische osiguranje“ a.d.o. Beograd je na sednici održanoj dana 02.04.2013. godine utvrdio

OPŠTE USLOVE ZA OSIGURANJE IMOVINE -prečišćen tekst-

UVODNE ODREDBE

Član 1.

Izrazi upotrebljeni u ovim Uslovima imaju sledeća značenja:

- 1) **ugovarač osiguranja** - fizičko ili pravno lice koje sa osiguravačem zaključuje ugovor o osiguranju;
- 2) **osiguravač** - „Wiener Städtische osiguranje“ a.d.o. Beograd, sa kojim ugovarač osiguranja zaključuje ugovor o osiguranju;
- 3) **osiguranik** - lice čija je imovina, odnosno imovinski interes osiguran;
- 4) **suma osiguranja** - iznos na koji je osiguran imovinski interes osiguranika;
- 5) **premija** - novčani iznos koji ugovarač osiguranja plaća osiguravaču za ugovoreno osiguranje
- 6) **ponuda za zaključenje ugovora o osiguranju** - pismeno ugovarača osiguranja kojim prihvata uslove osiguravača za zaključenje ugovora o osiguranju i gde su utvrđeni bitni elementi ugovora o osiguranju, a čijim prihvatanjem, odnosno izostankom izričitog pismenog odbijanja u Zakonom propisanom roku od strane Osiguravača, se zaključuje ugovor o osiguranju;
- 7) **polis** - pismeno koje osiguravač izdaje ugovaraču osiguranja kao dokaz o zaključenom ugovoru o osiguranju;
- 8) **list pokrića** - pismeno koje koje privremeno zamenjuje ponudu za zaključenje ugovora o osiguranju i polis, koje Osiguravač izdaje Ugovaraču osiguranja kao dokaz o zaključenom ugovoru o osiguranju.

Član 2.

Ovim Uslovima osiguravač reguliše osnovna pitanja vezana za osiguranje imovine u delu u kome su Zakonom o obligacionim odnosima ti odnosi regulisani normama koje su dispozitivnog karaktera, odnosno imperativnog karaktera a daje se mogućnost osiguravaču da alternativno reguliše odnose koji su tim normama propisani.

Član 3.

Ugovorom o osiguranju imovine koji ugovarač osiguranja zaključuje sa osiguravačem, ugovarač se obavezuje da osiguravaču plati određeni iznos na ime premije osiguranja, a osiguravač se obavezuje da osiguraniku isplati naknadu ili ugovorenu sumu ako se desi događaj koji predstavlja osigurani slučaj, a sve u zavisnosti od načina na koji je zaključen ugovor o osiguranju.

Član 4.

Ugovor o osiguranju imovine prema ovim Uslovima može zaključiti svako lice koje ima interes da se osigurani slučaj ne dogodi, dok prava iz zaključenog ugovora o osiguranju pripadaju osiguraniku čija je imovina, odnosno imovinski interes osiguran, uz uslov da je u momentu nastanka osiguranog slučaja imao materijalni interes da se taj slučaj ne dogodi.

OSNOVNE ODREDBE

Trajanje ugovora o osiguranju

Član 5.

Prema odredbama ovih Uslova, ugovor o osiguranju imovine ugovarač osiguranja može zaključiti, kao:

- 1) **Kratkoročni**, sa određenim rokom trajanja, koji ne može biti duži od jedne godine;
- 2) **Dugoročni**, sa neodređenim rokom trajanja, koji ne može biti kraći od jedne godine;
- 3) **Višegodišnji**, sa određenim rokom trajanja, koji ne može biti kraći od jedne godine.

Član 6.

- (1) Nezavisno od toga sa kojim je rokom trajanja zaključen, ugovor o osiguranju počinje da proizvodi pravno dejstvo počev od časa i minuta navedenog u ugovoru o osiguranju, a ako u ugovoru nije naznačen čas i minut početka trajanja istog, ugovor o osiguranju počinje da proizvodi pravno dejstvo po isteku dvadesetčetvrtog časa dana koji je u ponudi označen kao dan početka trajanja osiguranja.
- (2) Ako je ugovor o osiguranju zaključen sa određenim rokom trajanja, kao kratkoročni ili višegodišnji, njegovo dejstvo prestaje po isteku časa i minuta, odnosno dvadesetčetvrtog časa dana koji je u ponudi označen kao dan isteka roka na koji je osiguranje ugovoreno.

Član 7.

- (1) Nezavisno od Zakonom propisanog načina raskida ugovora o osiguranju zaključenog sa neodređenim rokom trajanja osiguranja, ugovarač osiguranja i osiguravač mogu ugovorom o osiguranju utvrditi otkazni rok u trajanju kraćem od roka utvrđenog zakonom, s tim što se otkazni rok ne može ugovoriti u trajanju kraćem od jednog meseca.
- (2) Ako je zaključen višegodišnji ugovor o osiguranju sa trajanjem osiguranja na rok do pet godina, svaka ugovorna strana taj ugovor može raskinuti pre isteka roka na koji je zaključen i to sa danom isteka godine osiguranja za narednu godinu trajanja osiguranja uz otkazni rok koji ne može biti kraći od dva meseca niti duži od tri meseca.
- (3) U slučajevima u kojima se zaključi višegodišnji ugovor o osiguranju sa trajanjem osiguranja na rok duži od pet godina, nezavisno od zakonom propisanog načina raskida ovakvog ugovora o osiguranju, ugovarač osiguranja i osiguravač mogu ugovorom o osiguranju utvrditi otkazni rok u trajanju kraćem od roka utvrđenog Zakonom, s tim što se otkazni rok ne može ugovoriti u trajanju kraćem od tri meseca.

Član 8.

Ako u toku trajanja zaključenog ugovora o osiguranju dođe do stečaja ugovarača osiguranja, odnosno osiguranika za slučaj da su ugovarač osiguranja i osiguranik jedno isto lice, pored Zakonom utvrđenog roka u kome svaka ugovorna strana može raskinuti ugovor o osiguranju, ovim

uslovima se utvrđuje da ugovarač osiguranja, odnosno osiguranik, može i po proteku roka od tri meseca od dana otvaranja stečaja raskinuti ugovor o osiguranju, ali najkasnije u roku od šest meseci od dana otvaranja stečaja.

Član 9.

U slučajevima raskida ugovora u smislu odredaba člana 7 ovih Uslova, ugovor o osiguranju prestaje da proizvodi pravno dejstvo po isteku dvadesetčetvrtog časa dana u kome je istekao otkazni rok po pismenoj izjavi bilo koje ugovorne strane do raskida ugovora o osiguranju, a u slučaju raskida ugovora u smislu odredaba člana 8 ovih Uslova, ugovor o osiguranju prestaje da proizvodi pravno dejstvo po isteku dvadesetčetvrtog časa dana u kome je jedna ugovorna strana primila pismenu izjavu o raskidu ugovora druge ugovorne strane.

Član 10.

Izuzetno od odredaba iz ovog poglavlja, ugovor o osiguranju prestaje da proizvodi svoje dejstvo i pre isteka roka na koji je ugovoren, odnosno pre njegovog raskida ako predmet osiguranja bude uništen, s tim što dejstvo tog ugovora prestaje po isteku dvadesetčetvrtog časa dana u kome je osigurani predmet uništen.

Član 11.

- (1) U slučajevima u kojima prema Zakonu i ovim Uslovima zbog raskida ugovora ili prestanka njegovog dejstva pre isteka roka na koji je ugovor o osiguranju zaključen, postoji obaveza osiguravača da ugovaraču osiguranja vrati premiju osiguranja za neiskorišćeni period trajanja osiguranja, obračun premije osiguranja za povrat vrši se:
 - 1) po principu "pro-rata" za dugoročna, višegodišnja i jednogodišnja osiguranja;
 - 2) po principu "pro-skala" za osiguranja zaključena sa rokom trajanja kraćim od jedne godine;a sve to na način utvrđen važećom tarifom za obračun premije osiguranja za takva osiguranja.
- (2) Izuzetno od odredbi iz prethodnog stava, osiguravača nije u obavezi da izvrši povrat premije osiguranja ako je nastao osigurani slučaj do dana raskida, odnosno prestanka ugovora o osiguranju pre isteka ugovorenog roka.

Član 12.

- (1) Ako je osiguravač odobrio popust ugovaraču osiguranja zbog toga što je zaključio ugovor o višegodišnjem osiguranju, ugovarač osiguranja je u obavezi da osiguravaču vrati iznos premije, koja mu je u vidu popusta bila umanjena, ukoliko dođe do raskida ugovora o osiguranju na zahtev ugovarača osiguranja.
- (2) Premiju iz prethodnog stava ugovarač osiguranja je dužan uplatiti osiguravaču u roku od 15 dana od dana prijema obračuna premije za povrat, s tim što se visina iste revalorizuje koeficijentom rasta cena na malo od dana početka trajanja zaključenog ugovora o osiguranju do dana raskida istog.

Plaćanje premije osiguranja

Član 13.

Ugovarač osiguranja je u obavezi da premiju osiguranja plati u ugovorenom roku.

Član 14.

Ukoliko ugovorom o osiguranju nije drugačije regulisano, kao dan uplate dospеле premije osiguranja ima se smatrati dan u kome je

ugovarač osiguranja jednom od nosioca platnog prometa izvršio uplatu te premije.

Prepuštanje oštećene osigurane stvari

Član 15.

- (1) Kada nastupi osigurani slučaj pokriven ugovorenim uslovima osiguranja, osiguranik zadržava oštećeni predmet osiguranja.
- (2) Posebnim ili dopunskim uslovima osiguranja, a u određenim slučajevima i zaključenim ugovorom o osiguranju, može se utvrditi da osiguravač preuzima oštećeni predmet osiguranja ukoliko to zahteva osiguranik.

Član 16.

- (1) Ako je zaključen ugovor o osiguranju u skladu sa posebnim ili dopunskim uslovima osiguranja kojima je pokrivena osigurana opasnost krađe osiguranih stvari, osiguranik je dužan da preuzme pronađene ukradene predmete, nezavisno od toga da li mu je osiguravač isplatio obračunati iznos naknade ili ne, izuzev ako navedenim uslovima osiguranja ili ugovorom o osiguranju nije drugačije regulisano, odnosno ugovoreno.
- (2) Ukoliko je osiguravač isplatio osiguraniku obračunati iznos naknade za ukradene osigurane predmete, a nakon toga ti predmeti budu pronađeni i saglasno uslovima i ugovoru pripadnu osiguraniku, osiguranik je dužan da osiguravaču vrati primljenu naknadu u visini obračunate na način na koji je osiguravač utvrdio svoju obavezu uz umanjenje za troškove popravke zbog eventualnih oštećenja ukradenih i pronađenih predmeta osiguranja.

Podosiguranje

Član 17.

- (1) Ako se po nastupanju osiguranog slučaja pokrivenog ugovorenim uslovima osiguranja utvrdi da je:
 - 1) Kod ugovora gde je način ugovaranja obima pokrića utvrđen prema članu 19 stav 2 tačka 2: novonabavna vrednost na dan nastanka štete bila veća od osnovice za obračun premije osiguranja utvrđene u ispravi o zaključenom ugovoru uvećane za koeficijent rasta cena na malo od početka trajanja tekuće godine osiguranja do dana nastanka štete;
 - 2) Kod ugovora gde je način ugovaranja obima pokrića utvrđen prema članu 19 stav 2 tačke 3 i 6: vrednost osiguranih stvari na dan nastanka štete bila veća od sume osiguranja utvrđene u ispravi o zaključenom ugovoru uvećane za koeficijent rasta cena na malo od početka trajanja tekuće godine osiguranja do dana nastanka štete;smatraće se da postoji podosiguranje.
- (2) U slučajevima iz prethodnog stava obaveza osiguravača za nastalu štetu smanjuje se u srazmeri između:
 - 1) U slučajevima iz tačke 1 prethodnog stava: uvećane osnovice za obračun premije i novonabavne vrednosti osigurane stvari na dan nastanka štete, s tim što osnovica za obračun premije iz ugovora predstavlja maksimalnu obavezu osiguravača, a ne osnovica dobijena uvećanjem koeficijentom rasta cena.
 - 2) U slučajevima iz tačke 2 prethodnog stava: vrednosti osiguranih stvari i uvećane sume osiguranja, s tim što suma osiguranja iz ugovora predstavlja maksimalnu obavezu osiguravača, a ne suma dobijena uvećanjem koeficijentom rasta cena.
- (3) Visina koeficijenta za uvećanje sume osiguranja u smislu odredaba iz stava 1 ovog člana utvrđuje se na osnovu zvaničnih podataka o promeni cena na malo u Republici Srbiji.
- (4) U slučajevima u kojima je ugovor o osiguranju zaključen: na sumu osiguranja sa ugovaranjem klauzule tolerancije ili otkupa primene načela podosiguranja; na ugovorenu vrednost sa otkupom načela podosiguranja; na "svakovremenu stvarnu vrednost", "prvi rizik" i

“taksiranu vrednost”, načelo podosiguranja odnosno pravilo proporcije kod utvrđivanja visine obaveze osiguravača se ne primenjuje.

- (5) Posebnim ili dopunskim uslovima osiguranja za pojedine vrste osiguranja može se isključiti mogućnost ugovaranja osiguranja sa klauzulom tolerancije ili otkupa načela podosiguranja, odnosno pravila proporcije.

Otuđenje osiguranih stvari

Član 18.

Ako ugovarač osiguranja, odnosno osiguranik, u toku trajanja zaključenog ugovora o osiguranju otuđi osigurane stvari, kao i stvari u vezi sa čijom upotrebom je zaključeno osiguranje od odgovornosti, prava i obaveze iz ugovora o osiguranju ne prelaze na pribavioca osiguranih stvari.

Načini ugovaranja obima pokrivača

Član 19.

- (1) Ugovarač osiguranja može ugovoriti osiguranje imovine na jedan od načina utvrđenih ovim Uslovima od čega zavisi obim zaštite imovinskih interesa osiguranika i obim obaveze osiguravača po nastalom osiguranom slučaju koji je pokriven ugovorenim osiguranjem.
- (2) Saglasno odredbama stava 1 ovog člana ugovor o osiguranju imovine može se zaključiti na jedan od sledećih načina:
- 1) na svakovremenu stvarnu vrednost predmeta osiguranja;
 - 2) na novu vrednost, odnosno novonabavnu vrednost predmeta osiguranja;
 - 3) na sumu osiguranja sa primenom načela podosiguranja, odnosno pravila proporcije;
 - 4) na sumu osiguranja sa ugovaranjem klauzule tolerancije ili otkupa primene načela podosiguranja, odnosno pravila proporcije;
 - 5) na sumu osiguranja na “prvi rizik”;
 - 6) na ugovorenu vrednost, odnosno knjigovodstvenu revalorizovanu nabavnu vrednost sa primenom pravila proporcije ili otkupom načela podosiguranja, odnosno pravila proporcije;
 - 7) na taksiranu vrednost, odnosno sporazumno utvrđenu vrednost između ugovarača osiguranja i osiguravača za svaki predmet osiguranja pojedinačno.

Član 20.

Ako se ugovorom o osiguranju posebno ne ugovore, ugovorene osigurane sume iz stava 2, tačke 3, 4, 5, 6 i 7 prethodnog člana su fiksne i ne revalorizuju se u toku trajanja zaključenog ugovora o osiguranju.

Član 21.

- (1) Posebnim ili dopunskim uslovima osiguranja za pojedine vrste osiguranja mogu se isključiti neki od načina ugovaranja osiguranja, utvrđenih članom 19, ili utvrditi kao načini ugovaranja samo osnovnih, odnosno dopunskih osiguranja.
- (2) Takođe se utvrđuje da se posebnim ili dopunskim uslovima osiguranja za pojedine vrste osiguranja mogu regulisati i drugi načini ugovaranja obima pokrivača imovine ugovarača osiguranika, odnosno osiguranika.

Načini ugovaranja osiguranih opasnosti

Član 22.

Ugovarač osiguranja može sa ovim osiguravačem ugovoriti samo one opasnosti koje su predviđene posebnim ili dopunskim uslovima osiguranja.

Član 24.

- (1) Nezavisno od utvrđenog u prethodnom članu, ne mogu se ugovoriti opasnosti koje su isključene Zakonom o obligacionim odnosima, kao ni opasnost terorizma, ukoliko ove opasnosti pojedinim posebnim ili dopunskim uslovima osiguranja nisu uključene u opasnosti za koje se daje osiguravajuće pokriće, odnosno u opasnosti koje se mogu posebno ugovoriti.
- (2) Kako su Zakonom o obligacionim odnosima date definicije opasnosti koje su isključene iz osiguranja, ovim Uslovima uređuje se pravna situacija za slučaj nastupanja opasnosti terorizma i daje definicija terorizma.

Član 25.

- (1) Ugovor o osiguranju imovine zaključen sa ovim osiguravačem ne pokriva nikakvu štetu prouzrokovanu direktno ili indirektno, koja rezultira iz ili u vezi sa činom terorizma, kao ni štetu iz bilo kog drugog uzroka koji je doprineo terorizmu, istovremeno ili u nekom drugom sledu, a samim tim i uništenju ili oštećenju osiguranih stvari.
- (2) Isključenje obaveze osiguravača, pored štete prouzrokovane na način utvrđen prethodnim stavom, odnosi se i na troškove koji bi u vezi sa nastupanjem ove opasnosti nastali za osiguranika.

Član 26.

Pod terorizmom u smislu odredaba pod Tačkom 7 ovih uslova (Načini ugovaranja osiguranih opasnosti), podrazumeva se svaki čin nasilja ili delovanja nasiljem opasnim po ljudski život, pokretnu ili nepokretnu imovinu ili infrastrukturu, koje ima za nameru da se utiče na neku vlast ili međunarodnu organizaciju ili da se javnost ili neki njen segment zaplaši.

Član 27.

U slučaju nastupanja opasnosti terorizma i odluke ovog osiguravača da šteta i troškovi nisu pokriveni ugovorenim osiguranjem, imajući u vidu datu definiciju terorizma u članu 26 ovih Uslova, teret dokazivanja da šteta i troškovi nisu prouzrokovani terorizmom, već da su pokriveni ugovorenim osiguranjem, nosi osiguranik.

Obaveze osiguranika kad nastane osigurani slučaj

Član 28.

- (1) Kada nastane osigurani slučaj, osiguranik je dužan da o tome obavesti osiguravača bez odlaganja, ali najkasnije u roku od tri dana od dana njegovog nastupanja, odnosno saznanja o nastupanju.
- (2) Ako je nastupanje osiguranog slučaja prijavljeno usmeno, telefonom, telegramom i slično, osiguranik je dužan da u roku od tri dana takvu prijavu pismeno potvrdi na odgovarajućem obrascu osiguravača.

Član 29.

- (1) Osiguranik je dužan da po nastupanju osiguranog slučaja odmah preduzme sve mere koje su u njegovoj moći kako bi se ograničile štetne posledice nastalog osiguranog slučaja, istovremeno se pridržavajući uputstava dobijenih od osiguravača.
- (2) Osiguranik je istovremeno dužan da do dolaska radnika osiguravača na uviđaj i procenu štete ne promeni stanje oštećenih i uništenih stvari, izuzev za slučaj da je promena bila nužna iz razloga javnog interesa ili razloga ograničavanja štetnih posledica osiguranog slučaja.

Član 30.

Ako je nastupio osigurani slučaj koji je prouzrokovan požarom, eksplozijom, krađom, provalnom krađom, razbojništvom, razbojničkom krađom, saobraćajnom nezgodom i slično, osiguranik je po samom zakonu i ovim Uslovima dužan da događaj prijavi nadležnom organu Ministarstva unutrašnjih poslova, odnosno drugom nadležnom državnom

organu, kojom prilikom je u obavezi da istom organu prijavi, a u prijavi i pismeno navede, koje stvari su oštećene, uništene ili ukradene u nastalom štetnom događaju.

Član 31.

Kada nastupi osigurani slučaj pokriven ugovorenim osiguranjem, osiguranik je dužan da osiguravaču dostavi sve raspoložive dokaze koje osiguravač traži radi utvrđivanja osiguravajućeg pokrića, pravnog osnova, vrste i visine nastale štete.

Uviđaj i procena štete

Član 32.

- (1) Osiguravač je dužan da, po prijemu prijave osiguranika o nastupanju osiguranog slučaja, bez odlaganja uputi svog predstavnika na uviđaj i procenu uzroka, vrste i obima nastale štete.
- (2) Ukoliko osiguravač svoju obavezu iz prethodnog stava ne izvrši najkasnije u roku od tri dana od dana prijema prijave osiguranika da je nastupio osigurani slučaj, odnosno dana kada su se stekli uslovi za utvrđivanje stvarnog obima i vrste štete, osiguranik ima pravo da započne i izvrši otklanjanje nastale štete uz uslov da prethodno obezbedi komisijski uviđaj uzroka, vrste i obima nastale štete.
- (3) Pravo na otklanjanje nastale štete i pre isteka roka od tri dana osiguranik ima samo ako je to uslovljeno nastavkom procesa rada i ako to zahteva javni interes, ali i u ovim slučajevima uz uslov da se prethodno komisijski utvrdi uzrok, vrsta i obim štete.

Član 33.

- (1) Uviđaj radi utvrđivanja uzroka, vrste i obima nastale štete ovlašćeni radnik osiguravača obavlja uz prisustvo osiguranika ili nekog drugog lica, koje za to ovlasti osiguranik.
- (2) Ako se osiguranik, odnosno ovlašćeni predstavnik osiguranika, ne saglasi sa utvrđenim činjeničnim stanjem od strane ovlašćenog radnika osiguravača, osiguranik ima pravo da zahteva veštačenje i to samo spornih činjenica, a ne i pravnih pitanja vezanih za nastali osigurani slučaj.
- (3) Ukoliko osiguranik zahteva veštačenje, osiguranik i osiguravač imenuju po jednog svog veštaka, s tim što za veštaka ne mogu imenovati lica koja su u radnom odnosu kod osiguranika, odnosno osiguravača.
- (4) Ako su nalazi imenovanih veštaka različiti, oni su dužni da u takvom slučaju zajednički izaberu i imenuju trećeg veštaka-predsednika, koji daje mišljenje o spornim činjenicama i to mišljenje je konačno.
- (5) Osiguranik i osiguravač snose troškove svojih veštaka, dok troškove trećeg veštaka-predsednika snose obe strane po pola.

Obračun štete i naknade po ugovoru o osiguranju

Član 34.

Kada se po nastalom osiguranom slučaju obezbede svi dokazi za utvrđivanje osiguravajućeg pokrića, osnovanosti zahteva za naknadu štete, vrste i obima štete, osiguravač je dužan da u zakonskom roku utvrdi visinu štete i iznos njegove obaveze.

Član 35.

- (1) Ako je osigurana stvar uništena ili nestala, osiguravač visinu stvarne štete utvrđuje prema:
 - 1) *Kod ugovora o osiguranju zaključenih u smislu tački 1, 3, 4, 5 i 6 stava 2 člana 19 ovih Uslova* - u visini

novanabavne vrednosti predmeta osiguranja na dan nastanka osiguranog slučaja, umanjene za utvrđeni procenat amortizacije, a kada je stvar uništena i umanjeno za utvrđeni iznos vrednosti ostataka;

- 2) *Kod ugovora o osiguranju zaključenih u smislu tačke 2 stava 2 člana 19 ovih Uslova* - u visini novanabavne vrednosti predmeta osiguranja na dan nastanka osiguranog slučaja, a kada je stvar uništena umanjene za utvrđeni iznos vrednosti ostataka;
 - 3) *Kod ugovora o osiguranju zaključenih u smislu tačke 7 stava 2 člana 19 ovih Uslova* - u visini sporazumno utvrđene vrednosti osigurane stvari, a kada je stvar uništena umanjeno za utvrđeni iznos vrednosti ostataka.
- (2) Prilikom utvrđivanja vrednosti uništene ili nestale osigurane stvari u smislu odredaba iz prethodnog stava, osiguravač je dužan da uzme u obzir i primeni i druge kriterijume i merila koja utiču na eventualno uvećanje ili smanjenje vrednosti te stvari na dan nastanka osiguranog slučaja.
 - (3) Ako je osigurana stvar oštećena, osiguravač visinu stvarne štete utvrđuje prema:
 - 1) *Kod ugovora o osiguranju zaključenih u smislu tački 1, 3, 4, 5 i 6 stava 2 člana 19 ovih Uslova* - u visini cena materijala i rada na dan nastanka štete potrebnih za popravku oštećene stvari, umanjenim za iznos izgubljene vrednosti stvari usled istrošenosti (amortizacije) i vrednosti ostataka;
 - 2) *Kod ugovora o osiguranju zaključenih u smislu tački 2 i 7 stava 2 člana 19 ovih Uslova* - u visini cena materijala i rada na dan nastanka štete potrebnih za popravku oštećene stvari umanjenim za iznos vrednosti ostataka.
 - (4) Izuzetno od odredbi iz prethodnog stava, osiguravač neće vršiti umanjene na ime izgubljene vrednosti stvari usled istrošenosti (amortizacije) ukoliko je to predviđeno posebnim ili dopunskim uslovima ili ugovoreno i konstatovano odgovarajućom odredbom u ispravi o zaključenom osiguranju.

Član 36.

- (1) Saglasno ovim Uslovima, prilikom utvrđivanja stvarne štete, smatra se da je osigurana stvar:
 - 1) *Nestala* - ako ne postoje njeni ostaci koji imaju bilo kakvu tržišnu vrednost;
 - 2) *Uništena* - ako troškovi popravke, obračunati na način utvrđen stavom 3 prethodnog člana, dostižu vrednost te stvari na dan nastanka osiguranog slučaja.
- (2) U slučajevima iz stava 1 ovog člana šteta se obračunava kao totalna i osiguravajuće pokriće za takvu stvar prestaje sa danom nastanka štete, s tim što ugovarač osiguranja istu može ponovo osigurati ukoliko je izvršena njena popravka, odnosno ukoliko je takva stvar popravkom dovedena u ispravno stanje.

Član 37.

- (1) Osiguravač je dužan da po nastalom osiguranom slučaju, pored štete na osiguranju stvari, obračuna i troškove učinjene za čišćenje mesta štete, prevoz, kao i druge troškove učinjene povodom nastalog osiguranog slučaja isključivo po nalogu osiguravača.
- (2) U troškove koje je osiguravač dužan da obračuna u smislu odredaba iz stava 1 ovog člana ne mogu se uračunati troškovi koje osiguranik učini za otklanjanje ili smanjenje opasnosti od štete, kao ni troškove intervencije vatrogasnog društva ili drugih pravnih subjekata čija je dužnost, prema karakteru njihove delatnosti, da besplatno pružaju pomoć kada nastupi osigurani slučaj.

Član 38.

- (1) Zavisno od toga na koji od načina, predviđenih ovim uslovima, ugovarač osiguranja zaključi ugovor o osiguranju, utvrđuje se i obim obaveze osiguravača prema osiguraniku za osiguranu imovinu po nastalom osiguranom slučaju.
- (2) Ako je ugovor o osiguranju zaključen na svakovremenu stvarnu vrednost, maksimalna obaveza osiguravača po jednom štetnom događaju je vrednost uništene ili nestale osigurane stvari na dan nastanka osiguranog slučaja, a ako je osigurana stvar oštećena

iznos troškova popravke te stvari, i to sve obračunato na način utvrđen ovim Uslovima.

- (3) Ako je ugovor o osiguranju zaključen na novu vrednost, odnosno novonabavnu vrednost predmeta osiguranja, maksimalna obaveza osiguravača po jednom štetnom događaju je novonabavna vrednost uništene ili nestale osigurane stvari na dan nastanka osiguranog slučaja, a ako je osigurana stvar oštećena, iznos troškova popravke te stvari, i to sve obračunato na način utvrđen ovim Uslovima i umanjeno za utvrđeni procenat podosiguranja, ali najviše do ugovorene osigurane sume.
- (4) Ako je ugovor o osiguranju zaključen na sumu osiguranja sa primenom načela podosiguranja, odnosno pravila proporcije, maksimalna obaveza osiguravača po jednom štetnom događaju je vrednost uništene ili nestale osigurane stvari na dan nastanka osiguranog slučaja, a ako je osigurana stvar oštećena iznos troškova popravke te stvari, i to sve obračunato na način utvrđen ovim Uslovima i umanjeno za utvrđeni procenat podosiguranja, ali najviše do ugovorene osigurane sume.
- (5) Ako je ugovor o osiguranju zaključen na sumu osiguranja sa klauzulom tolerancije ili otkupa primene načela podosiguranja, odnosno pravila proporcije ili na sumu osiguranja na "prvi rizik", maksimalna obaveza osiguravača po jednom štetnom događaju je vrednost uništene ili nestale osigurane stvari na dan nastanka osiguranog slučaja, a ako je osigurana stvar oštećena iznos troškova popravke te stvari, i to sve obračunato na način utvrđen ovim uslovima, ali najviše do ugovorene osigurane sume, odnosno osigurane sume na "prvi rizik".
- (6) Ako je ugovor o osiguranju zaključen na ugovorenu vrednost, maksimalna obaveza osiguravača po jednom štetnom događaju je vrednost uništene ili nestale osigurane stvari na dan nastanka osiguranog slučaja, a ako je osigurana stvar oštećena iznos troškova popravke te stvari, i to sve obračunato na način utvrđen ovim uslovima, ali najviše do knjigovodstvene revalorizovane nabavne vrednosti uništene, nestale ili oštećene stvari na dan 31.12. prethodne godine, a ako je to ugovoreno i uvećano za ugovoreni koeficijent rasta cena na malo i to od 31.12. prethodne godine do dana nastanka štete.
- (7) Ukoliko u slučajevima ugovaranja osiguranja na ugovorenu vrednost ugovarač osiguranja nije otkupio primenu načela podosiguranja, odnosno pravila proporcije, iznos obaveze osiguravača iz prethodnog stava umanjuje se za utvrđeni procenat podosiguranja.
- (8) Ako je ugovor o osiguranju zaključen na "taksiranu vrednost", maksimalna obaveza osiguravača po jednom štetnom događaju je, u slučaju uništenja ili nestanka osigurane stvari, sporazumno utvrđena vrednost između ugovarača osiguranja i osiguravača ("taksirana vrednost"), a ako je osigurana stvar oštećena, iznos troškova popravke te stvari i to sve obračunato na način utvrđen ovim uslovima, ali najviše do ugovorene osigurane sume, odnosno do »taksirane vrednosti«.

Član 39.

Ukoliko je posebnim ili dopunskim uslovima osiguranja ili ugovorom o osiguranju, regulisano da osiguranik u odgovarajućem procentu ili iznosu učestvuje u šteti (franziza), od iznosa obaveze osiguravača, utvrđenog na jedan od načina iz prethodnog člana, odbija se iznos ugovorenog učešća osiguranika u šteti.

Izmena uslova osiguranja i tarifa premija

Član 40.

- (1) Ako osiguravač izmeni ove, posebne ili dopunske uslove osiguranja, kao i tarifu premija, dužan je da o tome obavesti

ugovarača osiguranja pismeno ili putem sredstava javnog informisanja.

- (2) Ukoliko ugovarač osiguranja ugovor o osiguranju, zaključen na rok trajanja osiguranja duži od jedne godine, ne otkáže u roku od 30 dana od dana prijema obaveštenja ili objavljivanja izvršenih izmena uslova osiguranja ili tarife premija, ugovor o osiguranju se sa danom početka narednog perioda trajanja osiguranja uskladuje sa izvršenim izmenama uslova osiguranja i tarifom premija.

Član 41.

Izuzetno od odredaba iz stava 2 prethodnog člana, izmenjeni uslovi osiguranja i tarife premija primenivaće se na zaključeni ugovor o osiguranju i pre isteka tekuće godine njegovog trajanja ako nastupe okolnosti koje bi bitno otežale ispunjenje obaveza koje je istim preuzeo osiguravač ili ako se zbog nastalih okolnosti ne bi mogla ostvariti svrha zaključenog ugovora o osiguranju.

Član 42.

- (1) Ako ugovarač osiguranja odbije da prihvati usklađivanje zaključenog ugovora o osiguranju sa izvršenim izmenama uslova osiguranja i tarifom premija, ugovor o osiguranju prestaje sa istekom tekuće godine trajanja osiguranja, a u slučajevima iz prethodnog člana sa danom u kome je ugovarač osiguranja primio pismeno obaveštenje osiguravača o izvršenim izmenama uslova osiguranja i premijskog sistema.
- (2) U slučajevima u kojima dođe do prestanka ugovora o osiguranju iz razloga navedenih u prethodnom stavu, osiguravač je dužan da ugovaraču osiguranja vrati premiju osiguranja za neiskorišćeni period trajanja osiguranja pod uslovom da se do dana prestanka ugovora nije ostvario osiguranik slučaj pokriven ugovorenim uslovima osiguranja.

Način obaveštavanja

Član 43.

- (1) Sva obaveštavanja i dogovori između ugovarača osiguranja, odnosno osiguranika, i osiguravača, koji su vezani za međusobna prava i obaveze koje proističu iz zaključenog ugovora o osiguranju, moraju biti učinjena u pismenoj formi.
- (2) Kao dan prijema obaveštenja ima se smatrati dan u kome je jedna ugovorna strana primila pismeno druge ugovorne strane i od tog dana dostavljeno pismeno proizvodi pravna dejstva, ako Zakonom nije drugačije regulisano.

Promena adrese i naziva

Član 44.

- (1) Ugovarač osiguranja, odnosno osiguranik, dužan je da osiguravača na jedan od uobičajenih načina obavesti o promeni naziva i sedišta, i to najkasnije u roku od 15 dana od dana nastale promene.
- (2) Ako ugovarač osiguranja, odnosno osiguranik, ne postupi po obavezi iz prethodnog stava, smatraće se da je uredno obavešten ako mu osiguravač preporučeno pismeno pošalje na naziv i adresu iz zaključenog ugovora o osiguranju.
- (3) Obaveštenja iz prethodnog stava imaju se smatrati važećim od onog dana u kojem bi, prema redovnom toku stvari, postala punovažna da nije došlo do promena o kojima osiguravač nije obavešten.

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 45.

Pojedina pitanja regulisana Zakonom o obligacionim odnosima sa normama koje su relativno imperativnog karaktera ovim Uslovima su regulisana drugačije zato što je to u nesumljivom interesu ugovarača osiguranja, odnosno osiguranika.

Član 46.

U slučaju sudskog spora između osiguravača i ugovarača osiguranja, odnosno osiguranika nadležan je stvarno nadležan sud prema sedištu osiguravača.

Član 47.

Na ugovore o osiguranju zaključene po ovim Uslovima neposredno se primenjuju i imperativne odredbe Zakona o obligacionim odnosima, kako apsolutno, tako i relativno prinudno-pravnog karaktera, izuzev odredbi po kojima su pojedina pitanja drugačije regulisana ovim Uslovima.

Član 48.

- (1) Ovi Uslovi stupaju na snagu danom donošenja a primenjuju se narednog dana od dana objavljivanja.
- (2) Stupanjem na snagu ovih Uslova prestaju da važe i da se primenjuju Opšti uslovi za osiguranje imovine od 26.05.2005. godine.